

Bom barst voor "ongehoorzame" Broeders van Liefde: twee leidinggevendenden aan de kant geschoven

Vandaag om 05:48 door Geert Neyt - [Print](#) - [Corrigeer](#)

René Stockman. FOTO: PUT

44
shares

GENT - In de aanslepende broedertwist bij de Belgische afdeling van de Broeders van Liefde heeft hun wereldwijde overste in Rome, René Stockman, een nieuwe mokerslag uitgedeeld. De twee "ongehoorzame" Vlaamse broeders met de hoogste functie in België en Europa worden niet herbenoemd. Broeder Stockman zelf komt in ons land het heft in eigen handen nemen.

Luc Lemmens (61) en zijn medebroeder Veron Raes (57) kregen vorige week het barre nieuws te horen dat zij na een ambtstermijn van zes jaar niet meer herbenoemd worden als verantwoordelijken voor de broeders in België en Europa. De Broeders mogen daarover een niet-bindend advies uitbrengen maar finaal beslist het generaal bestuur in Rome. De twee broeders met een topfunctie zitten plots zonder job.

Een Burundese broeder neemt de leiding in Europa. In België zal de generale overste Rene Stockman zelf ad interim overnemen.

Broeder Luc en broeder Veron ontvangen ons in de fraaie geklasseerde raadszaal van hun hoofdkwartier in de Gentse Stropstraat. Graag doen ze het niet, maar het nieuws dwingt hen om te reageren en duidelijkheid te verschaffen aan de buitenwereld. Foto's willen ze liever niet om hun overste in Rome niet te provoceren.

Naast hen zit ook Raf De Rycke. Hij is een leek en voorzitter van de organisatie Broeders van Liefde, die in België 13.000 personeelsleden tewerk stelt. Voor zijn verdiensten in de psychiatrie werd hij in het verleden geridderd door de koning.

Broeders van Liefde kan je het best vergelijken met enerzijds 'het bedrijf' met 13.000 medewerkers in zorg en onderwijs en anderzijds de 'familie' van broeders wereldwijd", vertelt Raf De Rycke. Het bedrijf Broeders van Liefde baat ongeveer 25% van alle psychiatrische voorzieningen in ons land uit en 20% van de voorzieningen voor mensen met een beperking. Verder is de organisatie actief in een vijftigtal scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs, kinderdagverblijven, ouderenzorg en sociale economie.

"Het personeel reageert geschokt en verontwaardigd op de respectloze behandeling van broeders die zich levenslang hebben ingezet", zegt Raf De Rycke.

"Die steun van het personeel rondom ons is een troost in deze pijnlijke dagen maar wij blijven hopen op een dialoog met onze overste", reageren de broeders.

Nieuw jasje

"Wij hadden het ook zien aankomen", zegt broeder Veron. Begin deze maand werden zij al, samen met acht andere broeders, door hun generale overste broeder René Stockman, gedagvaard voor de burgerrechter omdat zij meer dan 1 miljoen euro uit het vermogen van de Belgische kloosterfamilie zouden hebben "ontvreemd" en overgebracht in een nieuwe private stichting.

De kapel van de hoofdzetel van de Broeders in Gent. Zij hopen vergeefs op een luisterend oor in Rome...

FOTO: FVV

[Lees hier meer over de dagvaarding](#)

"Die dagvaarding was wél een verrassing", zegt broeder Veron. "In april hadden wij immers, hier in ons hoofdkwartier in Gent, broeder Stockman op de hoogte gebracht van het voornemen."

"Uiteraard hebben wij het vermogen van de kloostergemeenschap niet ontvreemd", aldus broeder Luc. "Die omvorming wordt gedragen door alle 84 Broeders van Liefde in dit land. Dit is een puur juridisch-fiscale

techniek waardoor wij het vermogen van alle Belgische broeders beter kunnen beschermen. Hun gemiddelde leeftijd is 76 jaar en wij moeten hen op hun oude dag goed blijven verzorgen."

De Rycke: "Bovendien schenkt een private stichting meer transparantie. Zo moet bijvoorbeeld de jaarrekening gepubliceerd worden."

Volgens broeder Veron hebben zij niet gezondigd tegen de kerkelijke wet: "Het is niet zo dat er bezittingen van de kloostergemeenschap zijn verkocht of weggegeven aan een ngo of zo. Bovendien is er niets veranderd aan de doelstellingen van de organisatie. Die heeft alleen een nieuw jasje gekregen omdat het oude danig versleten was."

Stilte rond euthanasie

Het losgebarsten conflict in de broederfamilie komt bovenop een dispuut dat vorig jaar oplaaide naar aanleiding van een nieuwe visietekst van het bedrijf Broeders van Liefde. Die maakt de levensbeëindiging bij psychiatrische patiënten in uitzonderlijke omstandigheden mogelijk.

[Lees hier meer over de visie op euthanasie](#)

"Die tekst wordt ook gedragen door de Belgische broeders van de congregatie", zegt Raf De Rycke. "Wij zijn helemaal niet voor euthanasie maar hebben begrip voor de vraag van patiënten die ondraaglijk psychisch lijden. Die mensen kunnen een levenseinde-traject volgen maar wij zullen blijven alternatieven voorstellen. Wij zijn echter ook bezorgd over de soms slordige manier waarop wordt omgegaan met euthanasie. We willen niet meewerken aan dood op bestelling. Om al deze redenen hebben wij ten bate van ons personeel een duidelijke visietekst over levensbeëindiging opgesteld."

Voor René Stockman is euthanasie echter onbespreekbaar. "Op die manier wordt elke discussie over een ethisch onderwerp onmogelijk", besluit Raf De Rycke.

De Belgische Broeders van Liefde zijn in een bittere strijd verwickeld met hun wereldwijde overste

FOTO: BELGA

In maart mocht De Rycke de visie van de Belgische Broeders van Liefde op euthanasie toelichten in het Vaticaan. "Wij vragen niet dat ze onze tekst goedkeuren maar ze zouden er wel respect voor kunnen opbrengen en de context in acht nemen. Vergeten we niet dat dit land een euthanasiewet heeft. Maar het water is blijkbaar nog te diep."

"Wij zien ondertussen geen enkele reden om op onze visie terug te keren en passen ze ook toe. In de praktijk betekent dit echter niet dat het aantal vragen van patiënten om hun leven te beëindigen, is

toegenomen. Dat gebeurt ongeveer 10 à 15 keer per jaar. Dat leidt in niet meer dan twee, drie gevallen daadwerkelijk tot euthanasie."

Doorgeknijpte band

Broeders Veron en Luc blijven tot nader order lid van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering van het bedrijf Broeders van Liefde .

"Er is ons wel gevraagd gehoorzaam te zijn aan de leer van de katholieke Kerk", merkt broeder Luc op. "Maar wij hebben niet het gevoel dat wij van de leer afgedwaald zijn en op een zijpad zijn beland. Ook de andere Belgische broeders blijven overigens achter de visietekst staan."

"De vraag blijft of al deze spanningen een gevaar betekenen voor de infrastructuur van het bedrijf.

"Neen", meent broeder Veron. Hoewel het patrimonium grotendeels afkomstig is van de kloosterfamilie, betekent dit volgens hem niet dat personeel en patiënten plots op zoek zouden moeten naar nieuwe gebouwen. "In de oorspronkelijke gebouwen is immers al zoveel overheidsgeld en eigen middelen van het bedrijf geïnvesteerd dat de Familie die niet kan terugnemen."

Toch blijft de vrees dat broeder Stockman als nieuwe verantwoordelijke voor de Belgische regio hier orde op zaken komt zetten, reëel.

Broeder Stockman neemt de leiding in België in handen om orde op zaken te stellenFOTO: PUT

"Wij zouden het bijzonder jammer vinden dat de band met de broeders wordt doorgeknijpt", zegt voorzitter Raf De Rycke "omdat we al zoveel jaren prima met hen hebben samengewerkt rond onze missie, identiteit en euthanasie."

De factor geloof

De open oorlog tussen de broeders die nu al meer dan een jaar lang smeult en af en toe opflakkert, heeft diepe wonden geslagen. "Het is allemaal nog pijnlijker omdat het hier niet gaat over een strijd binnen een zelfde geloofsgemeenschap", aldus De Rycke.

"Sowieso moet er een gesprek of een confrontatie komen", zegt broeder Luc. "Het regionaal kapittel, het hoogste orgaan van de broeders in België, zal hoe dan ook moeten samenkomen. Daar zetelen naast broeder Stockman, onze nieuwe verantwoordelijke, bijna twintig andere Belgische broeders met elk een stem. Hij kan voor zijn beleid niet zomaar ingaan tegen de stem van het kapittel."

"Autoritair leiderschap waarbij één persoon alles beslist, is niet meer van deze tijd", besluit ridder De Rycke. Hij maakt dan ook een opening voor een hernieuwde dialoog met de generale overste.

"Ons geloof kan daarbij een verbindende factor zijn."